

**Моніторингове дослідження
щодо виявлення та недопущення ознак булінгу
у закладі у 2025-2026 н.р.**

Вид моніторингу – внутрішній.

Актуальність дослідження: наявність психологічного, фізичного чи кібернасильства серед учнів негативно впливає на їхній емоційний стан, успішність, соціальну адаптацію та розвиток. Створення безпечного освітнього середовища є вимогою законодавства України та пріоритетом державної політики у сфері освіти. Тому проведення моніторингу ознак булінгу необхідне для систематичного аналізу ситуації у закладі освіти, своєчасного реагування на можливі ризики та розробки ефективних профілактичних заходів.

Мета дослідження: виявити рівень поширеності, форми прояву та чинники виникнення булінгу у навчальному закладі, а також оцінити стан психологічного клімату та безпеки учнів з метою подальшого планування профілактичної та корекційної роботи.

Робоча група:

Оксана РАСПУТЬКО – заступник директора з навчально-виховної роботи;

Наталія МОЗГОВА - заступник директора з навчальної роботи;

Олена ЯЦЕНКО – завгосп;

Андрій БЕРЕЖКО – представник учнівського самоврядування

Альона ФІЛЬ – представник батьківського колективу.

Юлія МОХНУШКО – соціальний педагог

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати рівень обізнаності учнів щодо поняття булінгу, його форм, причин і наслідків.
2. Визначити наявні ознаки булінгу в учнівському середовищі (фізичного, психологічного, економічного, кібербулінгу).
3. Оцінити частоту та інтенсивність проявів цькування, а також роль учасників (жертва, агресор, спостерігач).
4. Виявити чинники, що сприяють виникненню булінгу у навчальному закладі (соціальні, психологічні, організаційні).
5. Дослідити рівень довіри учнів до педагогів та адміністрації, готовність звертатися по допомогу.
6. Оцінити ефективність уже існуючих заходів профілактики булінгу у закладі освіти.
7. Розробити рекомендації щодо удосконалення системи профілактики та реагування на випадки булінгу.

Об'єкт дослідження: соціально-педагогічні умови та взаємовідносини учасників освітнього процесу, у межах яких можуть виникати та проявлятися ознаки булінгу в навчальному закладі

Методи дослідження:

Збір даних: анкетування учнів, батьків, педагогічних працівників.

Обробка даних: статистичний аналіз, порівняльний аналіз, побудова діаграм та графіків.

Термін проведення моніторингового дослідження: жовтень 2025 року.

**Програма дослідження
щодо виявлення та недопущення ознак булінгу в закладі
у 2025/2026 навчальному році**

I етап (Підготовчий):

- Формулювання мети та завдань дослідження.
- Визначення вибірки (учні).
- Підготовка необхідних анкет для збору даних

II етап (Практичний):

- Анкетування учнів (онлайн, Google-форми).
- Поведінкові прояви: фіксація випадків булінгу, конфліктів, позитивної взаємодії між учнями та вчителями.
- Спостереження за поведінкою учасників освітнього процесу в різних ситуаціях (на уроках, перервах, під час перебування в укритті).
- Аналіз документації .

III етап (Аналітичний):

- Обробка та систематизація отриманих даних.
- Аналіз результатів анкетування.
- Виявлення сильних та проблемних сторін .

Очікувані результати

На основі аналізу отриманих даних буде здійснено моніторинг наявності ознак булінгу в закладі освіти. Це дозволить розробити адресні рекомендації, спрямовані на створення такого освітнього середовища, де кожен учасник відчуватиме себе захищеним і психологічно благополучним.

Висновки та рекомендації

- Зіставлення результатів.
  - Розробка програми дій для усунення виявлених недоліків.
  - Формування рекомендацій для адміністрації, педагогів, батьків та учнів.
- Оприлюднення результатів дослідження на офіційному вебсайті закладу.

Додатки

- Результати анкетування.
- Графіки та діаграми.
- Аналітична довідка за результатами дослідження.

ДОВІДКА

за результатами моніторингового дослідження Бочечківського ЗЗСО І-ІІІ ступенів щодо виявлення та недопущення ознак булінгу в закладі

Мета опитування - визначити характер проявів і чинники виникнення булінгу у навчальному закладі шляхом збору думок, досвіду та оцінок учнів з метою подальшого аналізу стану безпеки освітнього середовища та удосконалення профілактичної роботи.

Період опитування – жовтень 2025 року.

Тип опитування – анонімне анкетування з використанням вебінструменту «Google-форми».

В анонімному онлайн-опитуванні взяли участь 23 учні (7-10 класів).

Результати опитування учнів:

За підсумками проведеного опитування можна зробити такі висновки:

Високий рівень обізнаності учнів про булінг - усі респонденти (100%) знають, що таке булінг. Це свідчить про ефективність інформаційної роботи в школі та наявність базового розуміння проблеми.

Переважає більшість учнів не зазнає систематичного булінгу - 96% зазначили, що не стикалися з приниженням, 87% учнів не вважають себе ні свідками, ні жертвами булінгу. Це може означати, що поодинокі конфлікти або неприємні ситуації не носять характеру систематичних переслідувань.

Учні не спостерігають поширення булінгу в закладі освіти - 91% опитаних вважають, що булінгу в їхній школі немає. Це свідчить про відносно здоровий клімат у закладі та ефективну роботу педагогічного колективу.

Булінг частіше трапляється поза межами школи - за даними учнів, підлітки найчастіше стикаються з проявами агресії поза школою (56%) або по дорозі до школи (18%). Це вказує на потребу ширшої профілактичної роботи не лише в школі, а й поза її межами.

Причини булінгу пов'язані з індивідуальними особливостями учнів - найчастішими причинами, через які окремі діти можуть ставати жертвами знущань, респонденти називають: неспроможність за себе постояти — 35%; зовнішній вигляд — 26%. Це підкреслює потребу у формуванні навичок самозахисту, впевненості в собі та поваги до різноманітності.

Булінгу з боку педагогів не виявлено - усі учні (100%) стверджують, що не зустрічали проявів принижень чи агресії з боку вчителів. Це позитивний показник професійної етики працівників закладу.

Реакція педагогів на конфлікти є своєчасною - 100% опитаних зазначили, що вчителі вимагають припинити сварки та втручаються у конфліктні ситуації. Це свідчить про відповідальне ставлення педагогів до забезпечення безпеки учнів.

Керівництво школи відкрите до спілкування - 100% учнів вважають адміністрацію доступною та готовою реагувати на проблеми. Це сприяє формуванню довіри в учнівському середовищі.

Шляхи покращення стосунків у школі - на думку учнів, для створення більш дружньої атмосфери необхідно: підтримувати взаємно позитивне ставлення — 70%; організовувати більше спільних поїздок і позакласних заходів — 21%.

Учні обізнані про законодавчий захист від булінгу - 96% знають, що в Україні діє Закон, який захищає учасників освітнього процесу від булінгу. Це свідчить про високий рівень правової грамотності.

Таким чином, більшість учнів не стикаються з прямими проявами булінгу, що свідчить про загалом сприятливий психологічний клімат у закладі освіти. Водночас окремі випадки принижень потребують подальшої профілактичної роботи та підвищення обізнаності учнів щодо способів реагування на агресивну поведінку.

Висновки за результатами дослідження:

Опитування демонструє, що в школі переважає сприятливий психологічний клімат, учні обізнані щодо проблеми булінгу та відчують підтримку з боку педагогів і адміністрації. Проте поодинокі випадки принижень і зовнішні ризики поза межами школи вказують на необхідність подальшої профілактичної роботи, розвитку культури поваги та навичок учнів.

Рівень обізнаності учнів щодо поняття “булінг” та його наслідків є достатнім.

Виявлено групи ризику серед учнів, які частіше зазнають негативного ставлення: діти з низькою самооцінкою або соціально вразливих категорій.

Профілактичні заходи, які вже проводяться у закладі, позитивно впливають на рівень обізнаності учнів, проте потребують більшої регулярності, інтерактивності та залучення батьків.

Рекомендації:

1. Адміністрації закладу:

- 1.1. Забезпечити дієву реалізацію політики запобігання та протидії булінгу,
- 1.2. затвердивши чіткі внутрішні положення й алгоритми дій для всіх учасників освітнього процесу.
- 1.3. Організувати навчання педагогів, зокрема тренінги з конфліктології, ненасильницької комунікації, алгоритмів реагування на булінг.
- 1.4. Забезпечити взаємодію з психологом, соціальним педагогом, службами у справах дітей, у разі виявлення ситуацій підвищеного ризику.
- 1.5. Залучати батьків до інформаційно-просвітницьких заходів, зустрічей, семінарів та тематичних тижнів.
2. Педагогічним працівникам закладу:
  - 2.1. Формувати у класі доброзичливий психологічний клімат, заохочувати командну роботу, взаємопідтримку та емпатію.
  - 2.2. Виявляти ознаки булінгу на ранніх етапах: уважно спостерігати за поведінкою учнів, зміною настрою, конфліктами, ізоляваністю.
  - 2.3. Залучати дітей до створення класних правил безпеки, обговорювати наслідки булінгу, важливість поваги.
  - 2.4. Проводити тематичні виховні години: різниця між конфліктом і булінгом, способи мирного розв'язання суперечок.
  - 2.5. Підтримувати регулярний контакт із батьками, повідомляючи їм про зміни в поведінці дітей або ризику.
3. Соціальному педагогу та практичному психологу:
  - 3.1. Проводити діагностичну роботу, визначаючи групи ризику, соціально вразливих дітей та можливі осередки напруженості у класах.
  - 3.2. Забезпечувати індивідуальний супровід учнів, які зазнають проявів булінгу або демонструють агресивну поведінку.
  - 3.3. Організовувати тематичні тренінги та інтерактивні заняття: розвиток емпатії, протидія булінгу, навички мирного вирішення конфліктів.
  - 3.4. Проводити профілактичну роботу з батьками: консультації, пам'ятки, бесіди, участь у батьківських зборах.
4. Здобувачам освіти:
  - 4.1. Дотримуватися правил поваги: не ображати, не принижувати, не поширювати плітки та образливі фото/відео.
  - 4.2. Якщо вони стали свідками булінгу — не мовчати, повідомити вчителю, психологу чи іншому дорослому, якому довіряють.
  - 4.3. Підтримувати однокласників, які можуть бути уразливими, не допускати їхньої ізоляції.
  - 4.4. У разі переживання образ, страху чи небезпеки — звертатися по допомогу, не залишатися наодинці з проблемою.

**5. Директор
КОРОСЬКО**

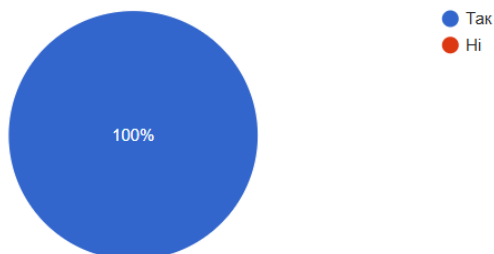
Тетяна

Анкетування здобувачів освіти Бочечківського ЗЗСО щодо виявлення та недопущення ознак булінгу в закладі у 2025/2026 навчальному році

1. Чи знаєш ти, що таке булінг?

 Ko

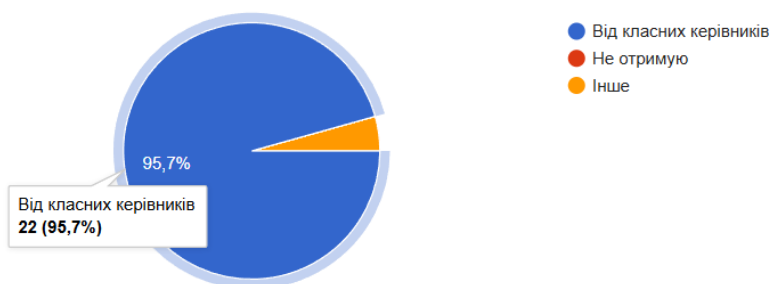
23 відповіді

2. Від кого отримуєш інформацію щодо булінгу та інших форм насильства?

 Копіює

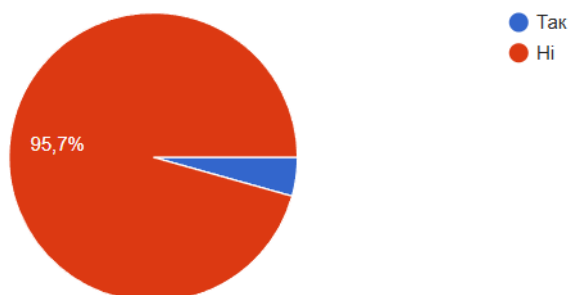
23 відповіді

3. Чи зазнавав ти приниження в школі?

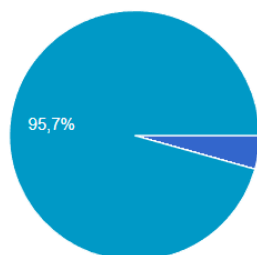
23 відповіді

4. Якщо зазнавав, то якого?

Коп

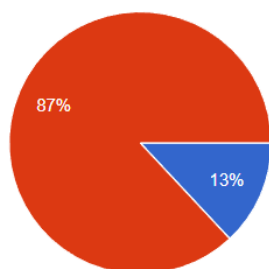
23 відповіді

- Морального
- Фізичного
- Нападу з боку групи
- Пограбування
- Інше
- Не зазнавав

5. Чи був ти свідком чи жертвою булінгу?

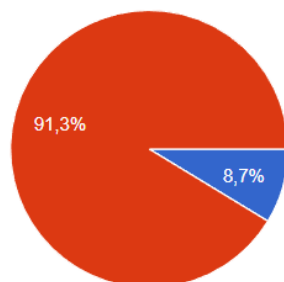
23 відповіді

- Так
- Ні

6. Чи спостерігається явище булінгу в вашій школі?

23 відповіді

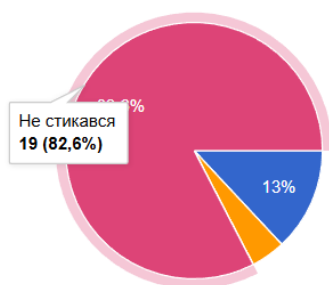

- Так
- Ні

7. З якими приниженнями ти стикався в школі?

Копіювати

23 відповіді

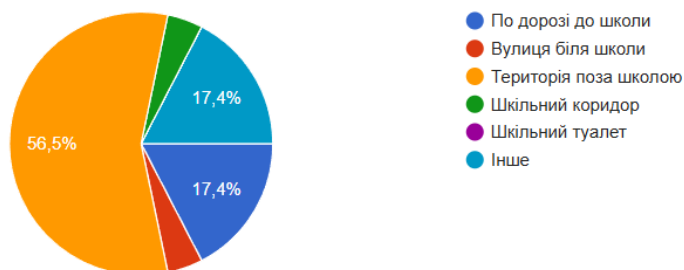

- Образи
- Глузування
- Використання прізвиськ
- Побиття, ляпаси, штовхання
- Словесні
- Інше
- Не стикався

8. Де на ваш погляд, підлітки найчастіше стикаються з проявами булінгу?

 Копію

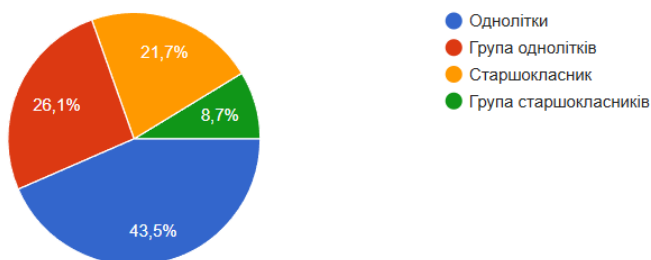
23 відповіді

9. Хто найчастіше є агресорами?

 Копіювати

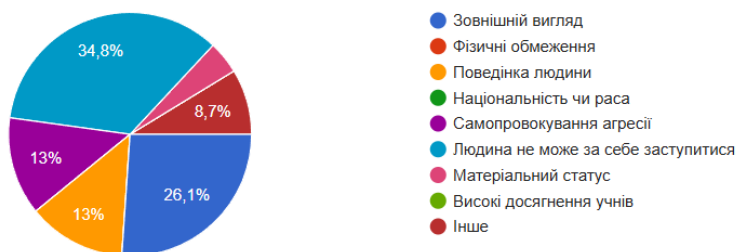
23 відповіді

10. Причини агресії, через які деякі учні стають жертвами знущань з боку інших школярів?

 Копіювати діаграм

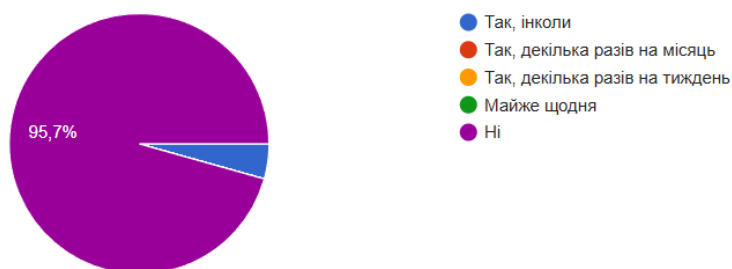
23 відповіді

11. Чи були ви в ролі жертви, (коли інші школярі знущалися над вами)?

 Копіювати ді

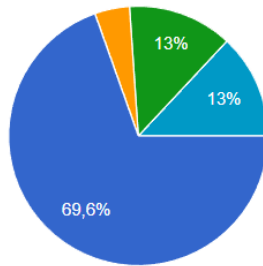
23 відповіді

12. Чи зверталися ви по допомогу і до кого саме?

 [Копіювати діаграму](#)

23 відповіді

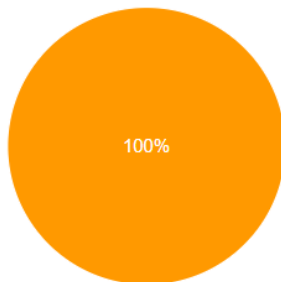

- Не звертався (лася) по допомогу
- Звертався (лася) до батьків
- Звертався (лася) до друзів
- Звертався (лася) до класного керівника чи вчителів
- Звертався (лася) психолога чи адміністрації
- Інше

13. Чи зустрічали ви прояви булінгу до школярів з боку вчителів?

 [Ко](#)

23 відповіді

- Так, постійно
- Так, але рідко
- Ні, не зустрічав

14. Як учителі реагують на випадки булінгу?

 [Копіювати діаграму](#)

23 відповіді

- Вчителі вимагають припинити сварки
- Вчителі не звертають уваги на такі випадки
- Вчителі покладають вирішення проблем на самих учнів, не втручаючись в їх стосунки

15. Чи вважаєте ви, що керівництво закладу доступне та відкрите до спілкування?

23 відповіді

- Так
- Ні

16. Що можна зробити для покращення стосунків у школі?

 [Копіювати діаграму](#)

23 відповіді

17. Чи знаєте ви, що в Україні діє Закон, який захищає учасників освітнього процесу від булінгу?

23 відповіді

